

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Kombi

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Sydøst

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 10.11.2021

DELTAGERE: Sarah Skøttgård (forældrerep.), Mike Andersen (pædagog i børnehaven), Nicoleta Branduseru (pædagog i vuggestuen), Dorthe Nygaard Sejr (pædagogisk leder), Connie Schacht Jørgensen (dagtilbudsleder), Maj-Britt Skovgaard (referent, BFU)

KONSULENT: Anna Plovbøl Pedersen (BFU)

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	6
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	7
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Arbejdet omkring den styrkede pædagogiske læreplan startede ved et stormøde i Romalhallen i 2019, hvor personalet fra hele Dagtilbud Sydøst deltog. Hvert bord fik tildelt et emne og skulle beskrive hvordan emnet kom til udtryk i den enkelte institution. Beskrivelserne herfra blev senere skrevet sammen til den styrkede pædagogiske læreplan.

Der er afsat to dage, hvor lederteamet i Dagtilbud Sydøst skal arbejde på en beskrivelse af dagtilbuddets standarder, politikker, procedurer mv. Dette skal sikre, at nuværende/kommende forældre og medarbejdere ved hvad der kan forventes i institutionerne.

Der arbejdes ud fra et årshjul, som bevæger sig rundt om læreplanstemaet. Dette giver fordybelsesperioder for både børn og voksne. Den pædagogiske leder fortæller, at man i planlægningen har bevæget sig væk fra at tænke i aktiviteter til nu at have fokus på tiltag og indsatser. Det handler ikke om hvad den voksne har lyst til at lave med børnene, men hvad børnene har brug for og hvilke indsatser, der kan understøtte dette.

Institutionen bruger "Syd-Øst modellen" (didaktisk model), hvor der tages udgangspunkt i et primært læreplanstema ad gangen. Personale og ledelse drøfter fokusområder, børnegruppens behov, personalets ressourcer, målsætning, metoder, dokumentation osv. Herefter arbejdes der videre med planlægningen på de forskellige teammøder. Modellen kan bruges på flere måde og er cirkulær. PL fortæller, at modellen er et godt redskab og at den er let tilgængelig.

Børnehaven har for nyligt haft et tema om Tanzania. Både børn og voksne blev meget optaget af dette emne. Børnene blev især optaget af, at børn i Tanzania ikke har så mange ting at lege med. På den baggrund blev der igangsat en indsamling af legetøj til børn i Tanzania, som forældrene bakkede op om. Personalet vil evaluere på forløbet og være undersøgende på, hvad der lykkedes så godt i forløbet

Der afholdes løbende børnemøder, hvor børnene er medbestemmende på nogle ting. Der vil fremadrettet være øget fokus på inddragelse af børnenes perspektiver. Der beskrives et generelt fokus på, at aktiviteterne i huset planlægges ud fra børnegruppen og deres interesser.

Der arbejdes på at organisere dagligdagen med fokus på en tydelig ansvarsfordeling. Der er særligt fokus på overgangene og personalet evaluerer i øjeblikket på morgenstunden, bl.a. ift. personalets placering og rækkefølgen af rummenes tilgængelighed.

Dorthe fortæller, at der tales meget om kvalitet i personalegruppen. Justin Brown har inspireret med en skelnen mellem strukturel og processuel kvalitet.

Børn i udsatte positioner

Der beskrives at det er vigtigt for dem at have et ærligt og godt samarbejde med forældrene og de inddrages derfor tidligt, når der opstår en bekymring for et barn. Nogle gange kan de opleve at forældrene deler bekymringen for barnet og andre gange ser de noget andet i hjemmet.

Pædagogisk leder fortæller, at læringsmiljøet er i fokus og personalet undersøger hvad de kan gøre/justere på for at de kan understøtte barnet. Der laves i samarbejde med forældrene en handleplan omkring barnet og der afprøves forskellige tiltag inden der evt. indkaldes til et tværfagligt netværksmøde.

Personalet fortæller, at de i arbejdet med børn i udsatte positioner bl.a. opdeler børnene i mindre grupper, anvender piktogrammer og skaber forudsigelighed/genkendelighed. Barnet forberedes på de ting, der skal ske og kan f.eks. tilbydes, at komme først eller sidst i garderoben, for at undgå for meget støj/uro fra de andre børn. Der arbejdes forebyggende for at undgå, at barnet kommer i affekt eller der opstår konflikter mellem børn.

Der arbejdes ud fra ICDP, hvor der fokuseres på samspillet mellem barnet og den voksne.

Sammenhænge

Kommende børn/forældre inviteres på besøg i vuggestuen inden opstart. Forældrene modtager noget "velkomstmateriale" og der afholdes en opstartssamtale, hvor forældrene bl.a. informeres om dagligdagen og om forventningerne til det kommende samarbejde. Der følges op på barnets opstart ved en 3 måneders samtale.

Det planlægges at etablere en storebørnsgruppe i vuggestuen. Gruppen er en "overgangsgruppe" mellem vuggestuen og børnehaven, hvor børnene kan øve sig på at blive børnehavebørn. Dette skal sikre en god og tryk overgang fra vuggestue til børnehave.

Når et barn går fra vuggestue til børnehave, afholdes der en overleveringssamtale, hvor forældre og personale fra både vuggestue og børnehave deltager.

Omkring halvdelen af Børnehuset Kombi's børn skal gå på Romalt Friskole, mens den anden halvdel tager til Krstrup Skole. Børnehaven besøger skolerne og omvendt. Det opleves som berigende at besøge hinandens verden og personalet i børnehaven bliver klogere ift. hvad børnene skal forberedes på, inden de starter i skole.

En voksen fra børnehaven følger med børnene i førskolen på Krstrup Skole.

Børnehaven bruger overleveringsskemaerne i samarbejdet med skolerne. Den pædagogiske løfter en udfordring omkring formidling af overleveringsskemaerne, da det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at overføre filerne via sikker fildeling på AULA.

Forældresamarbejde

Personalet fortæller, at der i Kombi er en ressourcestærk forældregruppe, der gerne vil inddrages i institutionens dagligdag. Forældrene har forventninger til kvaliteten og vil gerne holdes orienteret om aktiviteter, pædagogisk fokus, praktiske forhold mv.

Hvert kvartal sendes et fagligt nyhedsbrev til forældrene. Nyhedsbrevet tager afsæt i læreplansarbejdet og kommende temaer/fokusområder. Hver uge modtager forældrene en ugeplan med praktisk information om den kommende uges program/plan.

Personalet fortæller, at der er en god daglig dialog med forældrene, hvor der udveksles små historier om barnet. Forældrerepræsentanten giver ligeledes udtryk for, at hun oplever et godt forældresamarbejde og en god daglig dialog med institutionen. Hun er glad for informationsniveauet.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Personalet i børnehaven, har siden tilbagemeldingen fra UCN, været optaget af at skabe fysiske læringsrum/interessecentre. Der er lavet et køkkenrum, et hyggerum og et konstruktionshjørne.

De har endvidere haft øget opmærksomhed på hygiejnen.

Personalet i vuggestuen er ligeledes optaget af indretningen på stuerne. Der skabes interessecentre, bl.a. indenfor konstruktion, køkken, biler og motorik. Personalet arbejder på at finde en balance i indretningen, så den både rummer de små børn med behov for uforstyrret gulvplads og de store børn med behov for motoriske udfoldelsesmuligheder. Personalet i vuggestuen er opmærksomme på at organisere legetøjet, så det indbyder børnene til leg.

Den pædagogiske leder fortæller, at der er fokus på at gøre de fysiske læringsrum fleksible, så de løbende kan tilpasses børnegruppens behov. Der er opmærksomhed på, at de fysiske rammer for børnenes leg ikke kan stå alene, men at den voksne har en rolle ift. at berige legen. Man skal ikke kun tænke i aktiviteter, men hele tiden have børneperspektivet med sig: hvorfor gør vi det her? Hvad er børnenes behov?

Der arbejdes på at udvikle mødekulturen/mødestrukturen, sådan at den bliver optimeret i forhold til indhold og brug af ressourcer. Der stilles spørgsmålstejn ved, om et møde altid skal foregå siddende rundt om et bord? Det skal undersøges, om der kan anvendes andre mødeformer.

Der skal fremover være fælles møder for vuggestuen og børnehaven, så personalet ved hvad der foregår på tværs af huset. Det overvejes, om der fremover skal være pædagogmøder, hvor der fokuseres på faglige drøftelser.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Generelt fungerer stuens indretning godt. Der er nok indendørs plads til børn, voksne og møbler og stuens indretning indbyder til leg og aktivitet. Det kan overvejes at indrette særligt område til spædbørn og til hyggeområder. Taburetter uden fod- og rygstøtte indebærer en risiko for, at børnene kommer til at sidde forkert og har svært ved at "rette sig til" på stolen. Hertil en risiko for at vælte bagover og falde ned.

I forhold til stuens børnerelaterede udstillinger, kan det overvejes at inkludere fotos og uroer i samlingen.

Personalets interaktioner med børnene i forbindelse med pleje og rutiner er positive, behagelige og personalet sørger generelt for børnenes sikkerhed. Praksis omkring hygiejne og sanitære procedure er svingende og kan med fordel udvikles, jfr. forslag skrevet under

opmærksomhedspunkter. Dertil kan man øge opmærksomheden på at bruge matematisk tale under måltider, fx at tælle mad, at bruge begreber som mindre/større, mere/færre.

Sprogligt er der et rigtig godt miljø. Personalet har mange samtaler med børnene gennem hele observationen ligesom der responderes udviklingsstøttende på børnenes kommunikative initiativer. Personalet er opmærksomt på at udvide børnenes ordforråd i både leg og rutiner. I forhold til at udvikle praksis omkring sprog og bøger, kan der være en opmærksomhed på at øge materialesamlingen (udvider ordforråd) og eventuelt gøre bøger tilgængelige på legepladsen, når børnene er meget ude.

I forhold til læringsaktiviteter er der en god personaleinddragelse, vejledning og samtaler med børnene på de forskellige læringsområder. Kvaliteten af leg og læring hænger dog både sammen personalets ageren og de materialer, der er til rådighed for børnene. Materialesamlingen kan med fordel udvides, så der er flere materialer tilgængelige for børnene indenfor alle de forskellige læringsområder, der er nævnt under subskala 4.

Der er et rigtig godt relationelt miljø med fremragende kvalitet og børnene bliver mødt positivt og hensigtsmæssigt. Det kan overvejes at have mere opmærksomhed på at initiere og forstørre børnenes indbyrdes interaktioner.

Organisationsstrukturen understøtter børnenes hverdag i vuggestuen. Det kan overvejes at øge mængden og variationen af tilgængelige legematerialer i den frie leg (jf. subskala 4), således flere læringsområder bliver repræsenteret.

Opsamling, ECERS-3

Læringsmiljøet for børnene i mellemgruppen i Børnehuset Kombi er kendetegnet af gode interaktioner og samspil mellem børn og voksne. Der er en rolig og behagelig stemning, Personalet er tæt på børnene/nærværende, de interesserer sig for dem og deres liv, både i og udenfor børnehaven, og denne interesse virker gensidig (fra børnenes side).

Der ses flere eksempler på pædagogisk praksis af god og fremragende kvalitet undervejs i observationen.

Børnene er grundlæggende aktive, glade og trygge og synes at være rigtig godt kendt med rammerne for hverdagslivet i børnehaven. Der er en varm og rolig atmosfære mellem børn og voksne.

Legepladsen er godt indrettet med rigelig plads til leg. Det samme gør sig gældende indendørs. I forhold til læringsaktiviteter ses der store udsving i kvaliteten. Udsvingene bunder i særlig grad i

fraværet af tilgængeligt materiale indenfor læringsaktiviteterne. Under denne observation scores der desuden lavt på en del af læringsaktiviteterne, fordi der mangler tilgængelige materialer og legetøj i det udendørs læringsmiljø, så forskellige færdigheder og interesser kan understøttes. Måske ser stuen og legepladsen helt anderledes ud i en tid hvor der ikke er Covid? Under alle omstændigheder bør det overvejes om der kan gøres mere for at tilbyde en variation af legetøj og materialer.

Ud fra observationerne anbefales det at vaske og desinficere borde både før og efter måltider, samt grundig håndvask både før og efter måltider, så pædagogikken og hverdagsrutinerne får mere fokus. Idet personalet er så dygtige i deres relationelle og indlevende måde at møde hvert barn på, vil det være "nemt" at bruge lidt ekstra tid på den gode og tætte guidning i samspil billeder/visuelle guides eller vaske-hænder-sange, så alle børn får helt styr på "toiletrutinerne".

Ift. arbejdet med sprog og literacy anbefales det at være mere opmærksomme på at introducere børnene for nye ord og begreber samt på graduering i sætninger og samtaler ud fra det enkelte barns sproglige udviklingsniveau. Det anbefales ligeledes at gøre bøger med en variation af emner og sværhedsgrad tilgængelige. Personalet vil - sammen med børnene – kunne anvender bøger, som fx relaterer sig til aktuelle aktiviteter eller som anvendes til at indhente informationer, herunder informationer om ting, som gør børnene nysgerrige.

Personalet kan være endnu mere opmærksomme på at hjælpe børnene med at kommunikere verbalt med hinanden idet dette vil kunne give mere plads til at børnene får øje på hinanden og lærer hinanden at kende. Samtidig vil det støtte børnene i at indgå i samtaler, løse konflikter og skabe turtagning mellem de meget talende og de mindre talende børn på stuen

Interaktioner og relationer i børnefællesskabet vil også kunne styrkes yderligere ved fokusere på at guide børnene i samarbejdsopgaver og give dem fælles oplevelser, samtidig med at det enkelte barns styrker fremhæves over for de andre børn i gruppen. Det anbefales desuden at bruge de gode interaktioner og relationer til at udfordre både børn (og voksne) på det grovmotoriske område, så de prøver nye aktiviteter/lege og udvikler nye grovmotoriske færdigheder.

Hverdagen virker gennemgående godt organiseret. Personalet ved, hvad der skal ske og der er opmærksomhed på at sikre, at børnene også ved hvad der skal ske. Der er gode muligheder for fri leg udendørs. Overvej om der i den frie leg kan være mulighed for også at lege indenfor, for de børn som ønsker dette.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

De observerede stuer har været optaget af at arbejde videre med opmærksomhedspunkter fra ITERS og ECERS-rapporterne og næste step i processen er at få resten af institutionen inddraget. Ledelsen beskriver flere ting på det organisatoriske niveau, som de skal i gang med at arbejde med og som skal understøtte praksis. I både børnehave og vuggestue vurderes det, ud fra ITERS og ECERS-rapporterne, at "interaktion mellem personale og barn" (subskala) vurderes som værende af fremragende kvalitet.

Institutionen vil fremadrettet have fokus på følgende:

- **ITERS og ECERS-rapporterne:** Opmærksomhedspunkterne fra ITERS- og ECERS-rapporterne deles med hele huset, så alle kan tage ejerskab i den videre kvalitetsudvikling.
- **Interessecentre:** Børnehaven arbejder videre med etableringen af fleksible interessecentre, hvor børnenes perspektiv inddrages.
I vuggestuen etableres interessecentre med blik for, at de små børn skal kunne færdes sikkert på gulvet, mens de store børn skal have mulighed for at bevæge sig rundt/udfolde sig motorisk.
- **Overgange:** Der etableres en "storebørnsgruppe" i vuggestuen med fokus på en god overgang mellem vuggestue og børnehave. Der arbejdes videre med organiseringen af dagligdagens overgange med blik for struktur og ansvarsfordeling.
- **Mødekultur:** Der videreudvikles på mødekulturen/mødestrukturen, hvor forskellige mødekonstellationer undersøges/afprøves.
- **Evalueringsskiltur:** Der arbejdes videre med "Syd-Øst-modellen" og evalueringsarbejdet systematiseres og der fokuseres på at lave målbare mål, som tager afsæt i praksis.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS